

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

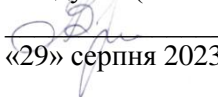
Навчально-науковий інститут денної освіти

Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач (начальник) кафедри

 проф. Галина ЛАВРИК

«29» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни: «Трудове право»

освітньо-професійна
програма: Право

спеціальність: 081 Право

галузь знань: 08 Право

ступінь вищої освіти: бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Трудове право» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства

Протокол від 29 серпня 2023 р., № 1

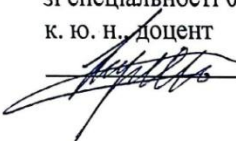
ПОЛТАВА – 2023

Укладач: Терела Г. В. , доцент закладу вищої освіти Полтавського університету економіки і торгівлі, к. і. н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 «Право»

к. ю. н., доцент

 О.О. Кульчій

ЗМІСТ

Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей та програмні результати навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4.	Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	21
Розділ 5.	Оцінювання результатів навчання	60
Розділ 6.	Інформаційні джерела	69
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	70

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Трудове право»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Цивільне право» <i>Постреквізити:</i> «Цивільне процесуальне право», «Міжнародне приватне право»
Мова викладання	Українська
Статус дисципліни: обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	3/5
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5/3
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – 150; 2 семестр –	
– лекції: 1 семестр – 34; 2 семестр –	
– семінарські заняття: 1 семестр – 30; 2 семестр –	
– самостійна робота: 1 семестр – 86; 2 семестр –	
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен; 2 семестр –	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: 1 семестр – 150; 2 семестр –	
– лекції: 1 семестр – 16; 2 семестр –	
– практичні заняття: 1 семестр – 10; 2 семестр –	
– самостійна робота: 1 семестр – 124; 2 семестр –	
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен; 2 семестр –	

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Трудове право» полягає у засвоєнні студентами теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин; набутті практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини; формуванні правосвідомості і правової культури.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» є:

– ознайомлення студентів із системою чинного трудового законодавства, норми якого регулюють індивідуальні та колективні трудові відносини;

– вироблення навичок роботи з нормативними актами, вміння вирішувати практичні ситуації у сфері правового регулювання трудових правовідносин.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Трудове право», програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6).
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2).	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН 9).
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3).	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18).
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11).	
Спеціальні компетентності	
Цінування та повага до гідності	Знати та розуміти міжнародні ста-

людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи (СК 3).	ндарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН 2).
Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (СК 4).	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13).
Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК 7).	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН 19).
Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13).	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22).
Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК 14).	

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Трудове право» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства
Протокол засідання кафедри від 29 серпня 2023 р., № 1

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Загальні засади правового регулювання трудових відносин

Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права

Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України

Становлення і розвиток трудового права.

Поняття трудового права як самостійної галузі права. Предмет правового регулювання трудового права. Загальна характеристика суспільних відносин, які складають предмет трудового права.

Метод правового регулювання трудових відносин та його ознаки. Державно-нормативний метод правового регулювання. Локально-договірний метод. Єдність і диференціація трудового права.

Функції трудового права. Зміст соціальної, захисної та виробничої функцій трудового права.

Місце трудового права в національній системі права України. Взаємозв'язок і розмежування трудового права з іншими галузями системи права України (конституційним, цивільним, адміністративним, правом соціального забезпечення).

Система трудового права. Загальна та Особлива частини трудового права. Інститути трудового права. Співвідношення системи трудового права і системи трудового законодавства.

Предмет і система науки трудового права. Значення науки трудового права в реформуванні трудового законодавства.

Тенденції розвитку трудового права у сучасних умовах. Адаптація трудового законодавства України до принципів міжнародного та європейського трудового права.

Система і основні завдання навчальної дисципліни «Трудове право».

Тема 2. Джерела трудового права

Поняття джерел трудового права України, форми їх вираження. Класифікація джерел трудового права.

Конституція України як основне джерело трудового права. Закони та підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел трудового права. Систематизація трудового законодавства України.

Акти соціального партнерства як джерела трудового права.

Локальні нормативно-правові акти: поняття, види, особливості. Роль професійних спілок і трудових колективів у галузі правового регулювання праці.

Значення рішень Європейського Суду з прав людини, рішень Конституційного Суду України, правових висновків Верховного Суду та Великої Палати Верховного Суду для однакового застосування усіма підприємствами, установами, організаціями та судовими органами чинного законодавства про працю.

Дія нормативно-правових актів, які є джерелами трудового права, у часі, просторі та за категоріями працівників.

Оціночні поняття у законодавстві про працю.

Основні напрями реформування трудового законодавства.

Міжнародно-правові акти про працю як джерела трудового права.

Тема 3. Міжнародно-правове регулювання праці

Поняття міжнародно-правового регулювання праці та способи впливу міжнародних норм на національне трудове законодавство. Універсальні та регіональні джерела міжнародно-правового регулювання: класифікація й загальна характеристика.

Мета створення Міжнародної організації праці (МОП), її основні завдання, структура і компетенція. Статут МОП. Щорічні конференції МОП. Адміністративна Рада. Міжнародне Бюро праці (МБП) та його відділення. Комітети Міжнародного Бюро праці. Видавнича діяльність МБП.

Форми правових актів, що приймаються МОП. Порядок прийняття конвенцій та рекомендацій. Ратифікація конвенцій державами-членами МОП. Сфера застосування конвенцій МОП. Загальна характеристика конвенцій і рекомендацій МОП з питань основних прав людини, зайнятості, соціальної політики, регулювання питань праці, колективних трудових відносин, умов праці, праці жінок, дітей і підлітків, осіб похилого віку. Декларація МОП про основоположні принципи і права у сфері праці 1998 р.: зміст і значення.

Європейські міжнародні акти щодо захисту соціальних прав людини. Акти Ради Європи і Європейського Союзу. Європейська соціальна хартія (переглянута) (Рада Європи, 1961 р., 1996 р.). Хартія основних прав Європейського Союзу (ЄС, 2000 р.).

Двосторонні договори України з іншими державами про працевлаштування і соціальний захист працівників.

Вплив міжнародного та європейського трудового права на розвиток трудового права України. Засоби імплементації міжнародних трудових норм у трудове право України. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (2014 р.)

Тема 4. Принципи трудового права України

Поняття і значення принципів трудового права. Класифікація принципів трудового права.

Співвідношення основних принципів з принципами окремих інститутів трудового права. Співвідношення принципів і норм права.

Зміст і конкретизація основних принципів трудового права. Принцип забезпечення права на працю. Принцип захисту прав людини у сфері застосування праці. Принцип свободи праці й свободи трудового договору. Принцип заборони примусової праці. Принцип рівності прав і можливостей та заборони дискримінації у сфері праці. Принцип сприяння. Принцип свободи об'єднання.

Зміст і конкретизація принципів окремих інститутів трудового права. Принципи інституту зайнятості та працевлаштування. Принципи інституту трудового договору. Принципи інститутів робочого часу та часу відпочинку. Принципи інституту оплати праці. Принципи інституту дисципліни праці. Принципи інституту охорони праці.

Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві

Тема 5. Трудові правовідносини

Поняття та особливості трудових правовідносин. Ознаки трудових правовідносин. Види трудових правовідносин і підстави їх класифікації. Поняття і особливості індивідуальних трудових правовідносин. Поняття і особливості колективних трудових правовідносин, їх співвідношення з індивідуальними трудовими правовідносинами. Організаційно-управлінські відносини. Соціально-партнерські правовідносини. Відносини щодо зайнятості та працевлаштування. Відносини щодо професійної підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. Відносини щодо нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства.

Структура трудових правовідносин. Матеріальний та юридичний зміст трудових правовідносин. Об'єкт трудових правовідносин. Суб'єкти трудового права та трудових правовідносин. Працівники і роботодавці як суб'єкти індивідуальних трудових правовідносин. Трудова правосуб'єктність працівника: виникнення, зміст, припинення, випадки обмеження. Основні трудові права працівників. Рівність трудових прав громадян України. Трудова правосуб'єктність роботодавця. Суб'єкти колективних трудових правовідносин. Державні органи як суб'єкти трудових правовідносин.

Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин. Поняття та види юридичних фактів.

Тема 6. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями

Профспілкові органи як суб'єкти трудового права. Правове положення профспілок. Основні функції та права профспілок. Загальна характеристика законодавства про профспілки. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок. Права, гарантії та обов'язки профспілок, їх об'єднань відповідно Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії їх діяльності». Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві. Відповідальність профспілок.

Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Основні функції та повноваження трудових колективів. Форми участі працівників в управлінні підприємством, установою, організацією. Органи трудового колективу: порядок створення, повноваження.

Співвідношення прав профспілок і повноважень трудових колективів.

Тема 7. Правовий статус організацій роботодавців

Поняття організацій роботодавців та їх об'єднань. Право роботодавців на об'єднання. Мета та завдання діяльності організацій роботодавців. Законодавство України про правовий статус організацій роботодавців. Принципи створення та діяльності організацій роботодавців та їх об'єднань. Порядок створення та припинення діяльності організацій роботодавців. Повноваження роботодавців та їх організацій у колективно-договірному регулюванні. Права та обов'язки роботодавців та їхніх об'єднань щодо захисту прав своїх членів.

Розділ 3. Основи реалізації права на працю

Тема 8. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування

Поняття зайнятості. Форми зайнятості. Нетипові форми зайнятості.

Право громадян на зайнятість. Державні гарантії у сфері зайнятості населення. Право особи на вибір місця, виду діяльності та роду занять. Право особи на професійну орієнтацію та професійне навчання. Право особи на соціальний захист у разі настання безробіття. Право особи на трудову діяльність за кордоном. Право особи на захист від проявів дискримінації у сфері зайнятості населення. Право особи на доступ до інформації у сфері зайнятості населення. Право особи на захист прав у сфері зайнятості населення.

Принципи, мета та основні напрями державної політики у сфері зайнятості населення. Заходи щодо сприяння зайнятості населення, їх зміст. Професійна орієнтація та професійне навчання незайнятих громадян. Стимулювання діяльності роботодавців, спрямованої на створення нових робочих місць та працевлаштування безробітних. Створення умов для самозайнятості населення та підтримка підприємницької ініціативи. Сприяння забезпеченню молоді першим робочим місцем та запровадження стимулів для стажування молоді, яка навчається. Сприяння зайнятості осіб з інвалідністю. Забезпечення участі безробітних у громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру.

Органи, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення.

Поняття та порядок працевлаштування громадян. Здійснення Державною службою зайнятості України реєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні. Діяльність суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні. Застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Правовий статус безробітного. Порядок набуття статусу безробітного. Права та обов'язки зареєстрованих безробітних. Особливі гарантії для окремих категорій безробітних, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці. Підходяща робота для безробітного. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги. Види забезпечення на випадок безробіття. Допомога по частковому безробіттю. Припинення реєстрації безробітного.

Тема 9. Правові засади соціального діалогу

Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства. Законодавство України про соціальний діалог. Основні принципи соціального діалогу. Рівні та сторони соціального діалогу. Форми здійснення соціального діалогу.

Органи соціального діалогу. Національна тристороння соціально-економічна рада: завдання, функції, права, склад, порядок створення та організація діяльності. Територіальні, галузеві (міжгалузеві) тристоронні (двосторонні) соціально-економічні ради, інші тристоронні органи соціального діалогу (комітети, комісії тощо): повноваження та організація роботи.

Тема 10. Колективні договори та угоди

Поняття, юридична природа та значення колективного договору. Правові підстави й умови укладення колективного договору. Сторони колективного договору. Строк чинності колективного договору. Сфера укладення колективного договору.

Зміст колективного договору. Права та обов'язки сторін колективного договору. Нормативні та зобов'язальні положення колективного договору. Недійсність умов колективного договору.

Порядок ведення колективних переговорів та укладення колективних договорів. Учасники колективних переговорів, їх права та обов'язки. Гарантії та компенсації на період переговорів. Підготовка проекту колективного договору. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів. Підписання колективного договору. Реєстрація колективного договору. Внесення змін і доповнень до колективного договору.

Колективні угоди: поняття і сторони. Генеральні, галузеві (міжгалузеві) та регіональні угоди, сфера їхньої дії та зміст. Порядок укладання й зміни угод. Реєстрація колективних угод. Внесення змін і доповнень до колективних угод.

Контроль за виконанням колективних договорів і угод та відповідальність за їх порушення і невиконання.

Модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання

Розділ 4. Трудовий договір

Тема 11. Поняття трудового договору та порядок його укладення

Поняття і значення трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею (підряду, доручення, авторського та ін.). Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Нормативні та погоджувальні умови трудового договору. Необхідні та факультативні умови трудового договору. Недійсність умов трудового договору, які погіршують становище працівників порівняно з вимогами чинного законодавства про працю.

Строк трудового договору. Письмова й усна форми трудового договору. Випадки додержання обов'язкової письмової форми трудового договору.

Юридичні гарантії при прийнятті на роботу. Гарантії при прийнятті на роботу неповнолітніх, вагітних жінок і жінок, що мають дітей, осіб з інвалідністю та інших категорій громадян. Обмеження при прийнятті на роботу. Вимоги, які висуваються щодо віку і стану здоров'я працівників.

Порядок укладення трудового договору. Документи, що надаються при укладенні трудового договору. Загальні вимоги при обробці персональних даних працівника і гарантії їхнього захисту. Випробування при прийнятті на роботу. Строк випробування. Результати випробування.

Тема 12. Види трудового договору

Безстроковий трудовий договір. Строковий трудовий договір. Трудовий договір про тимчасову роботу. Трудовий договір про сезонну роботу.

Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контракту. Порядок укладання контракту з керівником державного підприємства. Порядок укладання контракту при прийнятті (найманні) на роботу працівника.

Трудовий договір про сумісництво. Трудовий договір про суміщення професій і посад. Трудовий договір про тимчасове заступництво керівника підприємства. Трудовий договір з працівником про тимчасове виконання обов'язків за вакантною посадою.

Трудовий договір про надомну роботу. Трудовий договір про дистанційну роботу. Трудовий договір з молодим спеціалістом. Трудовий договір з державним службовцем. Трудовий договір з роботодавцем-фізичною особою. Трудовий договір працівника, що приймається за конкурсом. Трудовий договір з працівником-мігрантом.

Тема 13. Зміна умов трудового договору

Поняття зміни умов праці та її організаційно-правові форми. Гарантії при зміні умов трудового договору.

Поняття переведення на іншу роботу, види переведень. Постійні та тимчасові переведення. Переведення у разі виробничої потреби та простою. Переведення на легшу роботу за станом здоров'я.

Переміщення на інше робоче місце, його відмінність від переведення.

Зміна істотних умов праці.

Тема 14. Припинення трудового договору

Поняття припинення та розірвання трудового договору, їх розмежування. Загальні підстави припинення трудового договору, їх класифікація.

Гарантії при припиненні трудового договору.

Припинення трудового договору за підставами, у яких присутня взаємна воля сторін.

Розірвання з ініціативи працівника трудового договору, укладеного на невизначений строк. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника.

Загальні та додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого органу. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Поняття відсторонення від роботи і його відмінність від розірвання трудового договору.

Розірвання трудового договору з ініціативи органів, які не є сторонами трудового договору.

Припинення трудового договору у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу.

Порядок оформлення звільнення працівників і проведення розрахунку. Вихідна допомога.

Правові наслідки незаконного звільнення.

Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання

Тема 15. Правове регулювання робочого часу

Поняття та види робочого часу. Правові нормативи робочого часу.

Поняття та види робочого дня, робочої зміни та робочого тижня. Нормальна тривалість робочого часу. Скорочена тривалість робочого ча-

су. Тривалість роботи напередодні святкових, вихідних і неробочих днів. Тривалість роботи в нічний час. Неповний робочий час.

Режими робочого часу і порядок їх встановлення. Види режимів робочого часу. Режим змінної роботи. Вахтовий метод організації робіт. Гнучкий режим робочого часу. Дистанційна (надомна) робота. Режим роботи з розподілом робочого часу на частини (роздроблений робочий день). Режим ненормованого робочого дня.

Поняття обліку робочого часу. Поденний та підсумований облік робочого часу.

Робота понад встановлену тривалість робочого дня. Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування. Обмеження надурочних робіт і заборона залучення до них окремих категорій працюючих. Граничні норми застосування надурочних робіт. Порядок одержання дозволу для проведення надурочних робіт. Чергування.

Тема 16. Правове регулювання часу відпочинку

Право працівників на відпочинок і його гарантії. Поняття і види часу відпочинку. Перерви протягом робочого дня, зміни. Вихідні дні. Особливості встановлення вихідних днів на безперервно діючих підприємствах і в організаціях, що займаються обслуговуванням населення. Святкові та неробочі дні. Винятковий порядок залучення до роботи у вихідні, святкові та неробочі дні.

Поняття і види відпусток. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творча відпустка. Відпустка для підготовки та участі в змаганнях. Додаткова відпустка окремим категоріям громадян та постраждалим учасникам Революції Гідності. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.

Порядок надання відпусток. Графіки відпусток. Обчислення стажу роботи, що дає право на щорічну відпустку. Перенесення щорічної відпустки. Право на щорічну відпустку у разі переведення працівника на інше місце роботи. Поділ щорічної відпустки на частини. Відкличкання з відпустки.

Порядок оплати відпусток. Грошова компенсація за невикористані щорічні відпустки.

Тема 17. Оплата праці

Поняття, функції і принципи оплати праці. Методи правового регулювання оплати праці. Державне регулювання оплати праці. Договірне регулювання оплати праці. Державні соціальні стандарти й гарантії

у сфері оплати праці. Мінімальна заробітна плата: поняття, функції, умови визначення її розміру. Порядок встановлення і перегляду розміру мінімальної заробітної плати.

Поняття заробітної плати. Відмінність заробітної плати від винагород за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат. Структура заробітної плати. Основна та додаткова частини заробітної плати. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Тарифна система оплати праці та її елементи: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники).

Організація оплати праці на підприємстві. Нормування праці. Види норм праці: норми виробітку, норми часу, норми обслуговування, норми чисельності. Системи оплати праці та їх види. Відрядна система оплати праці. Погодинна система оплати праці. Оплата праці при відхиленні від умов, передбачених тарифами.

Порядок виплати заробітної плати. Форми виплати заробітної плати. Строки, періодичність і місце виплати заробітної плати. Порядок обчислення середньої заробітної плати. Індксація заробітної плати. Компенсація втрати частини заробітної плати у зв'язку із затримкою термінів її виплати. Відрахування із заробітної плати. Обмеження відрахувань від заробітної плати.

Поняття гарантійних виплат. Види гарантійних виплат. Гарантійні доплати, їхні види. Поняття компенсаційних виплат. Види компенсаційних виплат.

Тема 18. Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників

Професійний розвиток працівників. Правові питання організації виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших професій.

Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві.

Пільги для працівників, які навчаються без відриву від виробництва в середніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах та аспірантурі. Пільги працівникам, допущеним до вступних іспитів у вищі навчальні заклади.

Модуль 3

Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права

Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві

Тема 19. Трудова дисципліна

Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Правила внутрішнього трудового розпорядку: типові, галузеві, локальні. Структура та зміст правил внутрішнього трудового розпорядку. Статути і положення про дисципліну. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.

Система стимулювання праці за трудовим правом. Заохочення за успіхи в роботі: поняття, підстави, види та порядок застосування. Заохочення за особливі трудові заслуги. Державні нагороди.

Тема 20. Дисциплінарна відповідальність

Юридична відповідальність за порушення трудової дисципліни та її види. Загальна та спеціальна дисциплінарна відповідальність. Критерії розмежування загальної та спеціальної дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності та його елементи. Дисциплінарні стягнення: порядок їх застосування, оскарження і зняття.

Додаткові заходи правового впливу, що можуть застосовуватись до порушників трудової дисципліни. Заходи громадського впливу. Повноваження трудових колективів, профспілкових комітетів у забезпеченні трудової дисципліни.

Тема 21. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Поняття та функції матеріальної відповідальності. Правова природа матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності.

Підстава і умови притягнення до матеріальної відповідальності. Трудове майнове правопорушення як підстава матеріальної відповідальності та його елементи. Випадки, що виключають матеріальну відповідальність працівників.

Види матеріальної відповідальності працівників. Обмежена матеріальна відповідальність та її випадки. Повна матеріальна відповідальність та її випадки. Поняття, зміст і порядок укладення договору про повну індивідуальну матеріальну відповідальність. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність працівників. Поняття, зміст і по-

рядок укладення договору про повну колективну (бригадну) матеріальну відповідальність.

Строки притягнення працівників до матеріальної відповідальності. Визначення розміру шкоди, заподіяної працівником, та порядок її відшкодування. Обставини, які підлягають врахуванню при визначенні розміру відшкодування. Порядок покриття шкоди.

Матеріальна відповідальність власника за шкоду, заподіяну працівникові.

Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права

Тема 22. Правове забезпечення охорони праці

Поняття і зміст охорони праці. Конституційне право працівників на належні, безпечні й здорові умови праці. Гарантії прав громадян на охорону праці під час укладання трудового договору та під час роботи.

Організація охорони праці на виробництві. Державне управління охороною праці. Нормативно-правові акти з охорони праці. Обов'язки роботодавця щодо забезпечення функціонування системи управління охороною праці на підприємстві. Функції служби охорони праці. Участь трудових колективів і профспілок у регулюванні охорони праці. Комісія з питань охорони праці підприємства. Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді.

Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці. Навчання з питань охорони праці. Види інструктажу. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Спеціальні правила охорони здоров'я на важких, небезпечних і шкідливих роботах.

Порядок розслідування і обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, що пов'язані з виробництвом. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим пошкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням трудових обов'язків.

Тема 23. Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю

Рівноправність жінок у сфері трудових відносин. Обмеження та заборони при використанні праці жінок. Роботи, на яких забороняється праця жінок. Граничні норми піднімання і переміщення важких речей

жінками. Обмеження залучення вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, до надурочних робіт, робіт у вихідні дні та направлення у відрядження. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні. Надання соціальних відпусток: у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною, додаткової оплачуваної відпустки.

Правове регулювання праці молоді. Гарантії при прийнятті на роботу та звільненні. Права неповнолітніх у трудових відносинах. Вік, з якого допускається прийняття на роботу. Порядок розірвання трудового договору з неповнолітніми. Роботи, на яких забороняється використовувати працю неповнолітніх. Граничні норми піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми. Особливості нормування та оплати праці молоді. Особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку неповнолітніх.

Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (осіб з інвалідністю, пенсіонерів, ветеранів війни та праці). Особливості регулювання праці осіб зі зниженою працездатністю. Працевлаштування осіб з інвалідністю, умови праці та робочі місця для осіб з інвалідністю.

Тема 24. Індивідуальні трудові спори

Поняття трудових спорів, їх види та причини виникнення. Принципи розгляду трудових спорів.

Загальний, судовий та особливий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів: Органи, які розглядають індивідуальні трудові спори. Комісії по трудових спорах, їх організація і компетенція. Порядок і строки розгляду трудового спору в комісії по трудових спорах. Порядок прийняття, оскарження і виконання рішення комісії по трудових спорах.

Судовий порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. Трудові спори, що підлягають безпосередньому розглядові у судах. Строки звернення до суду за вирішенням трудових спорів. Обмеження повороту виконання рішень з трудових спорів.

Особливості розгляду трудових спорів деяких категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників).

Медіація як альтернативний спосіб урегулювання індивідуальних трудових спорів.

Тема 25. Колективні трудові спори

Поняття колективних трудових спорів (конфліктів), їх предмет та сторони. Порядок примирних процедур розв'язання колективних трудових спорів. Правове положення незалежного посередника. Правове положення Національної служби посередництва і примирення. Примирна комісія, її склад і компетенція. Трудовий арбітраж, його склад і компетенція.

Порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) примирною комісією, за участю незалежного посередника. Порядок вирішення колективного трудового спору (конфлікту) трудовим арбітражем.

Страйк як крайній засіб вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Право на страйк та його реалізація. Порядок оголошення страйку. Визнання страйку незаконним у судовому порядку й правові наслідки такого рішення. Випадки, за яких забороняється проведення страйку. Правові наслідки законного та незаконного страйку. Гарантії та правове становище працівників у зв'язку з проведенням страйку.

Судовий розгляд колективного трудового спору.

Тема 26. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства

Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства: поняття, ознаки, розмежування.

Органи, що здійснюють державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю. Повноваження Державної служби України з питань праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про працю. Завдання виборних органів первинних профспілкових організацій підприємств, установ, організацій та уповноважених представників профспілок щодо здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю.

Органи, що здійснюють державний нагляд за охороною праці.

Повноваження місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо здійснення контролю за додержанням законодавства про працю.

Розділ 4 – Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» з розподілом навчального часу за видами занять

№ п / п	Назва модулів, розділів і тем навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять				
		разом	аудиторні заняття			Поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Загальні засади правового регулювання трудових відносин						
Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права						
1.	Трудове право як галузь у системі права України	8	2	2	–	4
2.	Джерела трудового права	6	–	2	–	4
3.	Міжнародно-правове регулювання праці	6	2	–	–	4
4.	Принципи трудового права України	4	–	–	–	4
Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві						
5.	Трудові правовідносини	6	2	–	–	4
6.	Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями	6	–	2	–	4
7.	Правовий статус організацій роботодавців	4	–	–	–	4
Розділ 3. Основи реалізації права на працю						
8.	Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	8	2	2	–	4
9.	Правові засади соціального діалогу	4	–	–	–	4
10.	Колективні договори та угоди	8	2	2	–	4
	Всього	60	10	10		40
Модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання						

Розділ 4. Трудовий договір						
11.	Поняття трудового договору та порядок його укладення	5	2	–	–	3
12.	Види трудового договору	6	–	2	–	4
13.	Зміна умов трудового договору	6	2	–	–	4
14.	Припинення трудового договору	6	2	2	–	2
Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання						
15.	Правове регулювання робочого часу	6	2	2	–	2
16.	Правове регулювання часу відпочинку	6	2	2	–	2
17.	Оплата праці	6	2	2	–	2
18.	Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників	4	–	–	–	4
	Всього	45	12	10		23
Модуль 3. Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права						
Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві						
19.	Трудова дисципліна	5	–	2	–	3
20.	Дисциплінарна відповідальність	5	2	–	–	3
21.	Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	6	2	2	–	2
Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права						
22.	Правове забезпечення охорони праці	5	2	–	–	3
23.	Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю	5	–	2	–	3
24.	Індивідуальні трудові спори	7	2	2	–	3
25.	Колективні трудові спори	7	2	2	–	3
26.	Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства	5	2	–	–	3
	Всього	45	12	10		23
	Разом:	150	34	30	–	86

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» з розподілом навчального часу за видами занять

№ п / п	Назва модулів, розділів і тем навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять				
		разом	аудиторні заняття			Поза-аудиторні заняття
			лекції	семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Загальні засади правового регулювання трудових відносин						
Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права						
1.	Трудове право як галузь у системі права України	8	2	–	–	6
2.	Джерела трудового права	6	–	–	2	4
3.	Міжнародно-правове регулювання праці	6	–	–	–	6
4.	Принципи трудового права України	4	–	–	–	4
Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві						
5.	Трудові правовідносини	6	2	–	–	4
6.	Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями	6	–	–	2	4
7.	Правовий статус організацій роботодавців	4	–	–	–	4
Розділ 3. Основи реалізації права на працю						
8.	Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	8	–	–	–	8
9.	Правові засади соціального діалогу	4	–	–	–	4
10.	Колективні договори та угоди	8	2	–	–	6
	Всього	60	6	–	4	50
Модуль 2. Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання						
Розділ 4. Трудовий договір						

11.	Поняття трудового договору та порядок його укладення	5	2	–	–	3
12.	Види трудового договору	6	–	–	2	4
13.	Зміна умов трудового договору	6	–	–	–	6
14.	Припинення трудового договору	6	2	–	–	4
Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання						
15.	Правове регулювання робочого часу	6	–	–	2	4
16.	Правове регулювання часу відпочинку	6	–	–	–	6
17.	Оплата праці	6	–	–	–	6
18.	Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників	4	–	–	–	4
Всього		45	4	–	4	37
Модуль 3. Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права						
Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві						
19.	Трудова дисципліна	5	–	–	–	5
20.	Дисциплінарна відповідальність	5	2	–	–	3
21.	Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	6	2	–	–	4
Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права						
22.	Правове забезпечення охорони праці	5	–	–	–	5
23.	Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю	5	–	–	–	5
24.	Індивідуальні трудові спори	7	–	–	2	5
25.	Колективні трудові спори	7	2	–	–	5
26.	Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства	5	–	–	–	5
Всього		45	6	–	2	37
Разом:						
		150	16	–	10	124

Таблиця 4.3 – Тематичний план навчальної дисципліни «Трудове право» для студентів спеціальності 081 Право денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Загальні засади правового регулювання трудових відносин					
Модуль 1					
Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права					
Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України					
Лекція 1	2	Семінарське заняття 1	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно	4
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та предмет трудового права. 2. Метод правового регулювання трудових правовідносин. 3. Функції трудового права України. 4. Система трудового права. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення і розвиток трудового права. 2. Поняття та предмет трудового права. 3. Метод правового регулювання трудових відносин та його ознаки. 4. Поняття та співвідношення системи трудового права і системи трудового законодавства. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Відмежування трудових правовідносин від цивільних, адміністративних, соціально-забезпечувальних правовідносин 2. Сфера дії норм трудового права 3. Система науки трудового права і система навчальної дисципліни 	
Тема 2. Джерела трудового права					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття джерел трудового права та їх класифікація. 2. Нормативні акти як джерела трудового права України. 3. Акти договірною та локального характеру у сфері трудового права. 4. Акти судової влади як одна з форм трудового права. 	–	<p>Семінарське заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття джерел трудового права та їх класифікація. 2. Нормативні акти як джерела трудового права України. 3. Акти договірною та локального характеру у сфері трудового права. 4. Акти судової влади як одна з форм трудового права. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чинність нормативних актів у часі та просторі. 2. Чинність нормативно-правових актів про працю за категоріями працівників 	4
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання праці					
<p>Лекція 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародно-правового регулювання праці та способи впливу міжнародних норм на національне трудове законодавство 2. Міжнародна організація праці (МОП): мета створення, завдання, структура та компетенція. 3. Форми правових актів, які приймаються МОП. 4. Європейські міжнародні акти у сфері захисту соціальних прав людини. 5. Засоби імплементації міжнародних трудових норм у трудове право України 	2		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародно-правового регулювання праці, його суб'єкти. 2. Міжнародна організація праці (МОП): її структура, основні напрями діяльності. 3. Конвенції і рекомендації Міжнародної організації праці. 4. Європейські міжнародні стандарти праці. 	4

Тема 4. Принципи трудового права України					
1. Поняття принципів трудового права. 2. Основні принципи трудового права. 3. Принципи окремих інститутів трудового права.	–		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Поняття принципів трудового права. 2. Основні принципи трудового права. 3. Принципи окремих інститутів трудового права.	4
Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві					
Тема 5. Трудові правовідносини					
Лекція 3 1. Поняття трудових правовідносин та їх структура. 2. Правосуб'єктність учасників трудових правовідносин. 3. Правове становище працівників у трудових правовідносинах. 4. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Структура індивідуальних трудових правовідносин. 2. Поняття і особливості колективних трудових правовідносин, їх співвідношення з індивідуальними трудовими правовідносинами. 3. Трудова правосуб'єктність працівника: виникнення, зміст і припинення, випадки обмеження.	4

Тема 6. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями					
<p>1. Профспілкові органи як суб'єкти трудового права. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок.</p> <p>2. Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві.</p> <p>3. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Основні функції та повноваження трудових колективів.</p> <p>4. Співвідношення прав профспілок і повноважень трудових колективів.</p>	–	<p>Семінарське заняття 3</p> <p>1. Профспілкові органи як суб'єкти трудового права. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок.</p> <p>2. Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві.</p> <p>3. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Основні функції та повноваження трудових колективів.</p> <p>4. Співвідношення прав профспілок і повноважень трудових колективів.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок.</p> <p>2. Права, гарантії та обов'язки профспілок, їх об'єднань відповідно Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії їх діяльності».</p> <p>3. Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві.</p> <p>4. Відповідальність профспілок.</p>	4
Тема 7. Правовий статус організацій роботодавців					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Право роботодавців на об'єднання. Мета та завдання діяльності організацій роботодавців. 2. Порядок створення та припинення діяльності організацій роботодавців. 3. Повноваження роботодавців та їх організацій у колективно-договірному регулюванні. 4. Права та обов'язки роботодавців та їхніх об'єднань щодо захисту прав своїх членів. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Право роботодавців на об'єднання. Мета та завдання діяльності організацій роботодавців. 2. Порядок створення та припинення діяльності організацій роботодавців. 3. Повноваження роботодавців та їх організацій у колективно-договірному регулюванні. 4. Права та обов'язки роботодавців та їхніх об'єднань щодо захисту прав своїх членів. 	4
Розділ 3. Основи реалізації права на працю					
Тема 8. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування					

<p>Лекція 4</p> <p>1. Поняття зайнятості населення і напрями державної політики у цій сфері.</p> <p>2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції: його завдання та повноваження.</p> <p>3. Правовий статус безробітного. Матеріальне забезпечення на випадок безробіття.</p>	2	<p>Семінарське заняття 4</p> <p>1. Принципи, мета та основні напрями державної політики у сфері зайнятості населення.</p> <p>2. Державна служба зайнятості, її структура, завдання та функції.</p> <p>3. Поняття та порядок працевлаштування громадян.</p> <p>4. Правовий статус безробітного. Види забезпечення на випадок безробіття.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Участь підприємств, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості.</p> <p>2. Особливі гарантії працівникам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.</p> <p>3. Працевлаштування випускників вищих навчальних закладів.</p>	4
Тема 9. Правові засади соціального діалогу					
<p>1. Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства.</p> <p>2. Основні принципи соціального діалогу.</p> <p>3. Рівні та сторони соціального діалогу.</p> <p>4. Органи соціального діалогу.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства.</p> <p>2. Основні принципи соціального діалогу.</p> <p>3. Рівні та сторони соціального діалогу. Органи соціального діалогу.</p>	4
Тема 10. Колективні договори та угоди					

Лекція 5 1. Колективні угоди та їх значення у регулюванні трудових відносин. 2. Колективний договір, його сторони та зміст. 3. Колективні переговори з укладення та підписання колективних договорів і угод.	2	Семінарське заняття 5 1. Принципи, мета та основні напрями державної політики у сфері зайнятості населення. 2. Державна служба зайнятості, її структура, завдання та функції. 3. Поняття та порядок працевлаштування громадян. 4. Правовий статус безробітного. 5. Види забезпечення на випадок безробіття.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Правові засади розробки, укладання та виконання колективних договорів і угод. 2. Колективні переговори: предмет, порядок ведення, учасники, їх гарантії. Вирішення розбіжностей під час колективних переговорів.	4
Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання Модуль 2					
Розділ 4. Трудовий договір					
Тема 11. Поняття трудового договору та порядок його укладення					
Лекція 6 1. Поняття та сторони трудового договору. 2. Форма трудового договору. 3. Зміст трудового договору. 4. Загальний порядок укладення трудового договору.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Випробування при прийнятті на роботу. 2. Юридичні гарантії при прийнятті на роботу. 3. Обмеження при прийнятті на роботу.	3
Тема 12. Види трудового договору					

<p>1. Строковий та безстроковий трудовий договір: поняття, співвідношення.</p> <p>2. Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контракту.</p> <p>3. Трудовий договір про сумісництво та трудовий договір про суміщення професій і посад.</p> <p>4. Трудовий договір роботодавцем-фізичною особою. 3</p> <p>5. Трудовий договір працівником-мігрантом. 3</p>	-	<p>Семинарське заняття 6</p> <p>1. Строковий та безстроковий трудовий договір: поняття, співвідношення.</p> <p>2. Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контракту.</p> <p>3. Трудовий договір про сумісництво та трудовий договір про суміщення професій і посад.</p> <p>4. Трудовий договір роботодавцем-фізичною особою. 3</p> <p>5. Трудовий договір працівником-мігрантом. 3</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Трудовий договір з молодим спеціалістом.</p> <p>2. Трудовий договір про надомну роботу.</p> <p>3. Трудовий договір з державним службовцем.</p>	4
Тема 13. Зміна умов трудового договору					
<p>Лекція 7</p> <p>1. Поняття та види переведення на іншу роботу.</p> <p>2. Переміщення на інше робоче місце.</p> <p>3. Зміна істотних умов праці.</p>	2		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Порядок переведення на іншу роботу.</p> <p>2. Атестація працівників: поняття, значення її проведення; коло працівників, що проходять атестацію; правові наслідки атестації.</p>	4
Тема 14. Припинення трудового договору					

<p>Лекція 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. 2. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. 3. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. 4. Загальний порядок припинення трудового договору. 	2	<p>Семінарське заняття 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні підстави припинення трудового договору, їх класифікація. 2. Розірвання з ініціативи працівника трудового договору, укладеного на невизначений строк. 3. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника. 4. Загальні та додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого органу. 5. Розірвання трудового договору з ініціативи органів, які не є сторонами трудового договору. 6. Порядок оформлення звільнення працівників і проведення розрахунку. Вихідна допомога. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення розрахунку. Вихідна допомога. 2. Правові наслідки незаконного переведення та звільнення працівників. 3. Поняття та випадки відсторонення від роботи. Відмінність між відстороненням від робіт та припиненням трудового договору. 	2
Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання					
Тема 15. Правове регулювання робочого часу					

Лекція 9 1. Поняття робочого часу та його види. 2. Надурочна робота. Робота понад встановлену тривалість. 3. Режим робочого часу.	2	Семінарське заняття 8 1. Поняття та види робочого часу. 2. Режими робочого часу і порядок їх встановлення. Види режимів робочого часу. 3. Поняття та види обліку робочого часу. 4. Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників 2. Поняття чергування та порядок його застосування відповідно до вимог трудового права 3. Вахтовий метод організації робіт.	2
Тема 16. Правове регулювання часу відпочинку					
Лекція 10 1. Поняття та види часу відпочинку. 2. Правове регулювання відпусток. 3. Щорічні відпустки: види, порядок надання і оплати. 4. Цільові відпустки, що не належать до часу відпочинку.	2	Семінарське заняття 9 1. Поняття і види часу відпочинку. 2. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. 3. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання. 4. Порядок надання відпусток. 5. Порядок оплати відпусток. Грошова компенсація за невикористані.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. 2. Творча відпустка: поняття, особливості та порядок надання. 3. Соціальні відпустки.	2
Тема 17. Оплата праці					

<p>Лекція 11</p> <p>1. Поняття, структура і функції заробітної плати.</p> <p>2. Тарифна система та її елементи.</p> <p>3. Системи оплати праці. Оплата праці при відхиленні від умов, передбачених тарифами.</p>	2	<p>Семінарське заняття 10</p> <p>1. Поняття, функції і принципи оплати праці. Методи правового регулювання оплати праці.</p> <p>2. Поняття та структура заробітної плати. Відмінність заробітної плати від винагород за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат.</p> <p>3. Тарифна система оплати праці та її елементи.</p> <p>4. Організація оплати праці на підприємстві. Порядок виплати заробітної плати.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Сфери регулювання заробітної плати.</p> <p>2. Організація оплати праці на підприємстві.</p> <p>3. Індексація заробітної плати.</p> <p>4. Гарантійні і компенсаційні виплати.</p>	2
Тема 18. Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників					

<p>1. Правові питання організації виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших професій.</p> <p>2. Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві.</p> <p>3. Пільги для працівників, які навчаються без відриву від виробництва.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Правові питання організації виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших професій.</p> <p>2. Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві.</p> <p>3. Пільги для працівників, які навчаються без відриву від виробництва в середніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах та аспірантурі.</p>	4
<p>Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права Модуль 3</p>					
<p>Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві</p>					
<p>Тема 19. Трудова дисципліна</p>					

<p>1. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення.</p> <p>2. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>3. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.</p> <p>4. Заохочення за успіхи в роботі: поняття, підстави, види та порядок застосування.</p>	–	<p>Семинарське заняття 11</p> <p>1. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення.</p> <p>2. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>3. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.</p> <p>4. Заохочення за успіхи в роботі: поняття, підстави, види та порядок застосування.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.</p> <p>2. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування</p>	3
Тема 20. Дисциплінарна відповідальність					
<p>Лекція 12</p> <p>1. Поняття та види дисциплінарної відповідальності за трудовим правом.</p> <p>2. Підстави дисциплінарної відповідальності.</p> <p>3. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.</p>	2	<p>1. Поняття та види дисциплінарної відповідальності за трудовим правом.</p> <p>2. Підстави дисциплінарної відповідальності.</p> <p>3. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.</p> <p>4. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни та їх застосування.</p>	–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.</p> <p>2. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни та їх застосування.</p>	3
Тема 21. Матеріальна відповідальність					

<p>Лекція 13</p> <p>1. Поняття і загальна характеристика матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності.</p> <p>2. Підстава та умови матеріальної відповідальності за трудовим правом</p> <p>3. Види матеріальної відповідальності працівників.</p> <p>4. Підстава, умови і види матеріальної відповідальності підприємства, установи, організації за шкоду, заподіяну працівникові.</p>	2	<p>Семинарське заняття 12</p> <p>1. Правова природа матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності.</p> <p>2. Підстава і умови притягнення до матеріальної відповідальності.</p> <p>3. Обмежена матеріальна відповідальність працівників.</p> <p>4. Повна матеріальна відповідальність працівників.</p> <p>5. Визначення розміру шкоди, заподіяної працівником, та порядок її відшкодування.</p> <p>6. Матеріальна відповідальність власника за шкоду, заподіяну працівникові</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність.</p> <p>2. Кратна матеріальна відповідальність працівників за трудовим правом.</p>	2
Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права					
Тема 22. Правове забезпечення охорони праці					

<p>Лекція 14</p> <p>1. Поняття охорони праці та її правове забезпечення.</p> <p>2. Загальні гарантії прав працівників на охорону праці.</p> <p>3. Організація охорони праці на підприємстві, в установі, організації.</p>	2		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Поняття охорони праці та її правове забезпечення.</p> <p>2. Загальні гарантії прав працівників на охорону праці.</p> <p>3. Організація охорони праці на підприємстві, в установі, організації.</p>	3
<p>Тема 23. Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю</p>					

<p>1. Обмеження та заборони при використанні праці жінок.</p> <p>2. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні.</p> <p>3. Правове регулювання праці молоді.</p> <p>4. Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (інвалідів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці).</p>	<p>–</p>	<p>Семінарське заняття 13</p> <p>1. Обмеження та заборони при використанні праці жінок.</p> <p>2. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні.</p> <p>3. Правове регулювання праці молоді.</p> <p>4. Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (інвалідів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці).</p>	<p>2</p>	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Обмеження та заборони при використанні праці жінок.</p> <p>2. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні.</p> <p>3. Правове регулювання праці молоді.</p> <p>4. Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (інвалідів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці).</p>	<p>3</p>
<p>Тема 24. Індивідуальні трудові спори</p>					

<p>Лекція 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет та класифікація трудових спорів. 2. Порядок вирішення трудових спорів у комісіях з трудових спорів (КТС). 3. Судовий порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. 	<p>2</p>	<p>Семінарське заняття 14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття трудових спорів, їх види та причини виникнення. Принципи розгляду трудових спорів. 2. Порядок і строки розгляду трудового спору в комісії по трудових спорах. 3. Судовий порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. 4. Особливості розгляду трудових спорів деяких категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників). 	<p>2</p>	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання судових рішень у трудових спорах. 2. Порядок поновлення працівника на роботі. 3. Особливості розгляду трудових спорів деяких категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників). 	<p>3</p>
<p align="center">Тема 25. Колективні трудові спори</p>					

<p>Лекція 16</p> <p>1. Поняття, предмет і сторони колективних трудових спорів.</p> <p>2. Юридичні способи вирішення колективних трудових спорів. Органи з розгляду колективних трудових спорів.</p> <p>3. Порядок розгляду колективних трудових спорів примирними органами.</p> <p>4. Право на страйк та його реалізація.</p>	2	<p>Семінарське заняття 15</p> <p>1. Поняття колективних трудових спорів (конфліктів), їх предмет та сторони.</p> <p>2. Порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) примирною комісією, за участю незалежного посередника.</p> <p>3. Порядок вирішення колективного трудового спору (конфлікту) трудовим арбітражем.</p> <p>4. Страйк як крайній засіб вирішення колективних трудових спорів (конфліктів).</p> <p>5. Судовий розгляд колективного трудового спору.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Національна служба посередництва і примирення: функції, повноваження.</p> <p>2. Правовий статус незалежного посередника.</p> <p>3. Правові наслідки законного і незаконного страйку.</p>	3
Тема 26. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства					

<p>Лекція 17</p> <p>1. Поняття та основні види нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.</p> <p>2. Органи державного нагляду і контролю та їх повноваження.</p> <p>Громадський контроль за додержанням законодавства про працю.</p>	2		–	<p>що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Поняття та основні види нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.</p> <p>2. Повноваження місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо здійснення контролю за додержанням законодавства про працю.</p>	3
Разом	34		30		86

Таблиця 4.4 – Тематичний план навчальної дисципліни «Трудове право» для студентів спеціальності 081 Право заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Загальні засади правового регулювання трудових відносин Модуль 1					
Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права					
Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України					
Лекція 1 1. Поняття та предмет трудового права. 2. Метод правового регулювання трудових правовідносин. 3. Функції трудового права України. 4. Система трудового права.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Відмежування трудових правовідносин від цивільних, адміністративних, соціально-забезпечувальних правовідносин 2. Сфера дії норм трудового права 3. Система науки трудового права і система навчальної дисципліни	6
Тема 2. Джерела трудового права					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття джерел трудового права та їх класифікація. 2. Нормативні акти як джерела трудового права України. 3. Акти договірною та локального характеру у сфері трудового права. 4. Акти судової влади як одна з форм трудового права. 	-	<p>Практичне заняття 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття джерел трудового права та їх класифікація. 2. Нормативні акти як джерела трудового права України. 3. Акти договірною та локального характеру у сфері трудового права. 4. Акти судової влади як одна з форм трудового права. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чинність нормативних актів у часі та просторі. 2. Чинність нормативно-правових актів про працю за категоріями працівників 	4
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання праці					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародно-правового регулювання праці та способи впливу міжнародних норм на національне трудове законодавство 2. Міжнародна організація праці (МОП): мета створення, завдання, структура та компетенція. 3. Форми правових актів, які приймаються МОП. 4. Європейські міжнародні акти у сфері захисту соціальних прав людини. 5. Засоби імплементації міжнародних трудових норм у трудове право України 	-		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародно-правового регулювання праці, його суб'єкти. 2. Міжнародна організація праці (МОП): її структура, основні напрями діяльності. 3. Конвенції і рекомендації Міжнародної організації праці. 4. Європейські міжнародні стандарти праці. 	6
Тема 4. Принципи трудового права України					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття принципів трудового права. 2. Основні принципи трудового права. 3. Принципи окремих інститутів трудового права. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття принципів трудового права. 2. Основні принципи трудового права. 3. Принципи окремих інститутів трудового права. 	4
Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві					
Тема 5. Трудові правовідносини					
<p>Лекція 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття трудових правовідносин та їх структура. 2. Правосуб'єктність учасників трудових правовідносин. 3. Правове становище працівників у трудових правовідносинах. 4. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин. 	2		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура індивідуальних трудових правовідносин. 2. Поняття і особливості колективних трудових правовідносин, їх співвідношення з індивідуальними трудовими правовідносинами. 3. Трудова правосуб'єктність працівника: виникнення, зміст і припинення, випадки обмеження. 	4

Тема 6. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями					
<p>1. Профспілкові органи як суб'єкти трудового права. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок.</p> <p>2. Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві.</p> <p>3. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Основні функції та повноваження трудових колективів.</p> <p>4. Співвідношення прав профспілок і повноважень трудових колективів.</p>	–	<p>Практичне заняття 2</p> <p>1. Профспілкові органи як суб'єкти трудового права. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок.</p> <p>2. Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві.</p> <p>3. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Основні функції та повноваження трудових колективів.</p> <p>4. Співвідношення прав профспілок і повноважень трудових колективів.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Порядок утворення, легалізація та припинення діяльності профспілок.</p> <p>2. Права, гарантії та обов'язки профспілок, їх об'єднань відповідно Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії їх діяльності».</p> <p>3. Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві.</p> <p>4. Відповідальність профспілок.</p>	4
Тема 7. Правовий статус організацій роботодавців					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Право роботодавців на об'єднання. Мета та завдання діяльності організацій роботодавців. 2. Порядок створення та припинення діяльності організацій роботодавців. 3. Повноваження роботодавців та їх організацій у колективно-договірному регулюванні. 4. Права та обов'язки роботодавців та їхніх об'єднань щодо захисту прав своїх членів. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Право роботодавців на об'єднання. Мета та завдання діяльності організацій роботодавців. 2. Порядок створення та припинення діяльності організацій роботодавців. 3. Повноваження роботодавців та їх організацій у колективно-договірному регулюванні. 4. Права та обов'язки роботодавців та їхніх об'єднань щодо захисту прав своїх членів. 	4
Розділ 3. Основи реалізації права на працю					
Тема 8. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування					

<p>1. Поняття зайнятості населення і напрями державної політики у цій сфері.</p> <p>2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції: його завдання та повноваження.</p> <p>3. Правовий статус безробітного.</p> <p>Матеріальне забезпечення на випадок безробіття.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Участь підприємств, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості.</p> <p>2. Особливі гарантії працівникам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.</p> <p>3. Працевлаштування випускників вищих навчальних закладів.</p>	8
Тема 9. Правові засади соціального діалогу					
<p>1. Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства.</p> <p>2. Основні принципи соціального діалогу.</p> <p>3. Рівні та сторони соціального діалогу.</p> <p>4. Органи соціального діалогу.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Соціальний діалог як механізм реалізації соціального партнерства.</p> <p>2. Основні принципи соціального діалогу.</p> <p>3. Рівні та сторони соціального діалогу.</p> <p>4. Органи соціального діалогу.</p>	4
Тема 10. Колективні договори та угоди					

Лекція 3 1. Колективні угоди та їх значення у регулюванні трудових відносин. 2. Колективний договір, його сторони та зміст. 3. Колективні переговори з укладення та підписання колективних договорів і угод.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Правові засади розробки, укладання та виконання колективних договорів і угод. 2. Колективні переговори: предмет, порядок ведення, учасники, їх гарантії. Вирішення розбіжностей під час колективних переговорів.	6
Трудовий договір. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання Модуль 2					
Розділ 4. Трудовий договір					
Тема 11. Поняття трудового договору та порядок його укладення					
Лекція 4 1. Поняття та сторони трудового договору. 2. Форма трудового договору. 3. Зміст трудового договору. 4. Загальний порядок укладення трудового договору.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Випробування при прийнятті на роботу. 2. Юридичні гарантії при прийнятті на роботу. 3. Обмеження при прийнятті на роботу.	3
Тема 12. Види трудового договору					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Строковий та безстроковий трудовий договір: поняття, співвідношення. 2. Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контракту. 3. Трудовий договір про сумісництво та трудовий договір про суміщення професій і посад. 4. Трудовий договір роботодавцем-фізичною особою. 3 5. Трудовий договір працівником-мігрантом. 3 	–	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Строковий та безстроковий трудовий договір: поняття, співвідношення. 2. Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контракту. 3. Трудовий договір про сумісництво та трудовий договір про суміщення професій і посад. 4. Трудовий договір роботодавцем-фізичною особою. 3 5. Трудовий договір працівником-мігрантом. 3 	2	<p style="text-align: center;">Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трудовий договір з молодим спеціалістом. 2. Трудовий договір про надомну роботу. 3. Трудовий договір з державним службовцем. 	4
Тема 13. Зміна умов трудового договору					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види переведення на іншу роботу. 2. Переміщення на інше робоче місце. 3. Зміна істотних умов праці. 	–		–	<p style="text-align: center;">Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок переведення на іншу роботу. 2. Атестація працівників: поняття, значення її проведення; коло працівників, що проходять атестацію; правові наслідки атестації. 	6
Тема 14. Припинення трудового договору					

Лекція 5 1. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. 2. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. 3. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. 4. Загальний порядок припинення трудового договору.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Проведення розрахунку. Вихідна допомога. 2. Правові наслідки незаконного переведення та звільнення працівників. 3. Поняття та випадки відсторонення від роботи. Відмінність між відстороненням від робіт та припиненням трудового договору.	4
Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання					
Тема 15. Правове регулювання робочого часу					
1. Поняття робочого часу та його види. 2. Надурочна робота. Робота понад встановлену тривалість. 3. Режим робочого часу.	–	Практичне заняття 4 1. Поняття та види робочого часу. 2. Режими робочого часу і порядок їх встановлення. Види режимів робочого часу. 3. Поняття та види обліку робочого часу. 4. Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників. 2. Поняття чергування та порядок його застосування відповідно до вимог трудового права. 3. Вахтовий метод організації робіт.	4
Тема 16. Правове регулювання часу відпочинку					

<p>1. Поняття та види часу відпочинку. 2. Правове регулювання відпусток. 3. Щорічні відпустки: види, порядок надання і оплати. 4. Цільові відпустки, що не належать до часу відпочинку.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. 2. Творча відпустка: поняття, особливості та порядок надання. 3. Соціальні відпустки.</p>	6
Тема 17. Оплата праці					
<p>1. Поняття, структура і функції заробітної плати. 2. Тарифна система та її елементи. 3. Системи оплати праці. Оплата праці при відхиленні від умов, передбачених тарифами.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Сфери регулювання заробітної плати. 2. Організація оплати праці на підприємстві. 3. Індикація заробітної плати. 4. Гарантійні і компенсаційні виплати.</p>	6
Тема 18. Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників					

<p>1. Правові питання організації виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших професій.</p> <p>2. Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві.</p> <p>3. Пільги для працівників, які навчаються без відриву від виробництва.</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Правові питання організації виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших професій.</p> <p>2. Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві.</p> <p>3. Пільги для працівників, які навчаються без відриву від виробництва в середніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах та аспірантурі.</p>	4
<p>Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права Модуль 3</p>					
<p>Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві</p>					
<p>Тема 19. Трудова дисципліна</p>					

<p>1. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення.</p> <p>2. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>3. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.</p> <p>4. Заохочення за успіхи в роботі: поняття, підстави, види та порядок застосування.</p>	-		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.</p> <p>2. Поняття, підстави, види заохочень і порядок їх застосування.</p>	5
Тема 20. Дисциплінарна відповідальність					
<p>Лекція 6</p> <p>1. Поняття та види дисциплінарної відповідальності за трудовим правом.</p> <p>2. Підстави дисциплінарної відповідальності.</p> <p>3. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.</p>	2		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.</p> <p>2. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни та їх застосування.</p>	3
Тема 21. Матеріальна відповідальність					

<p>Лекція 7</p> <p>1. Поняття і загальна характеристика матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності.</p> <p>2. Підстава та умови матеріальної відповідальності за трудовим правом</p> <p>3. Види матеріальної відповідальності працівників.</p> <p>4. Підстава, умови і види матеріальної відповідальності підприємства, установи, організації за шкоду, заподіяну працівникові.</p>	2		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність.</p> <p>2. Кратна матеріальна відповідальність працівників за трудовим правом.</p>	4
Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права					
Тема 22. Правове забезпечення охорони праці					
<p>1. Поняття охорони праці та її правове забезпечення.</p> <p>2. Загальні гарантії прав працівників на охорону праці.</p> <p>3. Організація охорони праці на підприємстві, в установі, організації.</p>	-		-	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Поняття охорони праці та її правове забезпечення.</p> <p>2. Загальні гарантії прав працівників на охорону праці.</p> <p>3. Організація охорони праці на підприємстві, в установі, організації.</p>	5

Тема 23. Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю					
<p>1. Обмеження та заборони при використанні праці жінок.</p> <p>2. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні.</p> <p>3. Правове регулювання праці молоді.</p> <p>4. Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (інвалідів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці).</p>	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Обмеження та заборони при використанні праці жінок.</p> <p>2. Особливості використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні.</p> <p>3. Правове регулювання праці молоді.</p> <p>4. Поняття та охорона праці осіб зі зниженою працездатністю (інвалідів, пенсіонерів, ветеранів війни та праці).</p>	5
Тема 24. Індивідуальні трудові спори					

<p>1. Поняття, предмет та класифікація трудових спорів.</p> <p>2. Порядок вирішення трудових спорів у комісіях з трудових спорів (КТС).</p> <p>3. Судовий порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.</p>	–	<p>Практичне заняття 5</p> <p>1. Поняття трудових спорів, їх види та причини виникнення. Принципи розгляду трудових спорів.</p> <p>2. Порядок і строки розгляду трудового спору в комісії по трудових спорах.</p> <p>3. Судовий порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.</p> <p>4. Особливості розгляду трудових спорів деяких категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників).</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Виконання судових рішень у трудових спорах.</p> <p>2. Порядок поновлення працівника на роботі.</p> <p>3. Особливості розгляду трудових спорів деяких категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників).</p>	5
Тема 25. Колективні трудові спори					
<p>Лекція 8</p> <p>1. Поняття, предмет і сторони колективних трудових спорів.</p> <p>2. Юридичні способи вирішення колективних трудових спорів. Органи з розгляду колективних трудових спорів.</p> <p>3. Порядок розгляду колективних трудових спорів примирними органами.</p> <p>4. Право на страйк та його реалізація.</p>	2		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>4. Національна служба посередництва і примирення: функції, повноваження.</p> <p>5. Правовий статус незалежного посередника.</p> <p>6. Правові наслідки законного і незаконного страйку.</p>	5
Тема 26. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства					

<p>1. Поняття та основні види нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.</p> <p>2. Органи державного нагляду і контролю та їх повноваження.</p> <p>3. Громадський контроль за додержанням законодавства про працю.</p>	–		–	<p>що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Поняття та основні види нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.</p> <p>2. Повноваження місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо здійснення контролю за додержанням законодавства про працю.</p>	5
Разом	16		10		124

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» Спеціальність 081 «Право» для студентів денної форми навчання

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Бали
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю		
Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права		
Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 2. Джерела трудового права	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання праці	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 4. Принципи трудового права України	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві		
Тема 5. Трудові правовідносини	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 6. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організації	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5

ями	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 7. Правовий статус організацій роботодавців	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Розділ 3. Основи реалізації права на працю		
Тема 8. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 9. Правові засади соціального діалогу	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 10. Колективні договори та угоди	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Поточна модульна робота 1		5
Модуль 2. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання		
Розділ 4. Трудовий договір		
Тема 11. Поняття трудового договору та порядок його укладення	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 12. Види трудового договору	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 13. Зміна умов трудового договору	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1

Тема 14. Припинення трудового договору	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання		
Тема 15. Правове регулювання робочого часу	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 16. Правове регулювання часу відпочинку	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 17. Оплата праці	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 18. Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Поточна модульна робота 2		5
Модуль 3. Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права		
Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві		
Тема 19. Трудова дисципліна	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1

	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 20. Дисциплінарна відповідальність	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 21. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права		
Тема 22. Правове забезпечення охорони праці	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 23. Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 24. Індивідуальні трудові спори	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 25. Колективні трудові спори	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5

	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 26. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Поточна модульна робота 3		4
Екзамен		40
Разом за семестр		100

Таблиця 5.2. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» Спеціальність 081 «Право» для студентів заочної форми навчання

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Бали
Модуль 1. Загальнотеоретичні положення трудового права. Правовідносини у трудовому праві. Основи реалізації права на працю		
Розділ 1. Загальнотеоретичні положення трудового права		
Тема 1. Трудове право як галузь у системі права України	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 2. Джерела трудового права	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання праці	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 4. Принципи трудового права	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5

України	Разом:	1
Розділ 2. Правовідносини у трудовому праві		
Тема 5. Трудові правовідносини	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 6. Правовий статус профспілок. Участь працівників в управлінні організаціями	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 7. Правовий статус організацій роботодавців	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Розділ 3. Основи реалізації права на працю		
Тема 8. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 9. Правові засади соціального діалогу	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 10. Колективні договори та угоди	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Поточна модульна робота 1		5
Модуль 2. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання		
Розділ 4. Трудовий договір		
Тема 11. Поняття трудового договору та порядок його	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5

укладення	Разом:	1
Тема 12. Види трудового договору	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 13. Зміна умов трудового договору	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 14. Припинення трудового договору	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Розділ 5. Основні умови праці як об'єкт правового регулювання		
Тема 15. Правове регулювання робочого часу	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	1
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 16. Правове регулювання часу відпочинку	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 17. Оплата праці	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2

Тема 18. Професійна підготовка і підвищення кваліфікації працівників	1. Тестування	0,5
	2. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Поточна модульна робота 2		5
Модуль 3. Юридична відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права		
Розділ 6. Юридична відповідальність у трудовому праві		
Тема 19. Трудова дисципліна	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	2. Тестування	1,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 20. Дисциплінарна відповідальність	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 21. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Розділ 7. Забезпечення й захист прав та інтересів суб'єктів трудового права		
Тема 22. Правове забезпечення охорони праці	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Тема 23. Особливості правового регулювання праці жінок, молоді та осіб зі зниженою працездатністю	1. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	2. Тестування	1,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 24. Індивідуальні трудові спори	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та	1

	практичного матеріалу на семінарському занятті	
	3. Тестування	0,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 25. Колективні трудові спори	1. Відвідування лекції	-
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті	-
	3. Тестування	1,5
	4. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	2
Тема 26. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства	1. Відвідування лекції	-
	2. Тестування	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	Разом:	1
Поточна модульна робота 3		4
Екзамен		40
Разом за семестр		100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30 (23.07.1996). Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України: Затверджений Законом УРСР від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Додат. до № 50. Ст. 375.
3. Трудове право України [Текст] : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр проблем імплементації європ. соц. права, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Нац. ун-т «Остроз. акад.» ; [Іншин М. І. та ін.] ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. 2-ге вид., стер. Київ : Юрінком Інтер : Буква Закону, 2018. 593 с.
4. Трудове право : підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків : Вид-во, 2022. 376 с.
5. Щербина В. І. Трудове право України [Текст] : підручник / [В. І. Щербина, А. М. Соцький] ; Міжнар. гуманітар. ун-т. Чернівці : Технодрук, 2021. 551 с.

Додаткові

6. Велика українська юридична енциклопедія [Текст] : у 20 т. / [редкол. вид. : Тацій В. Я. та ін.] ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 11 : Трудове право / [редкол.: С. М. Прилипка (голова) та ін.]. 2018. 775 с.
7. Венедіктов С. В. Теоретико-правові засади сучасної концепції трудового правовідношення в Україні [Текст] : монографія / С. В. Венедіктов; МОНМС України, Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2011. 224 с.
8. Держава та її органи як суб'єкти трудового права: теоретико-прикладний нарис [Текст] : монографія / К. В. Гончарова [та ін.] ; [за наук. ред. проф. О. М. Ярошенка]. Харків : Право, 2014. 285 с.
9. Краснов Є. В. Основні трудові права: міжнародні стандарти і законодавство України: [монографія] / Є. В. Краснов; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Фенікс, 2012. 177 с.
10. Левченко Н. І. Правове регулювання юридичної відповідальності суб'єктів трудового права в умовах ринкової економіки [Текст] : монографія / Н. І. Левченко. Суми : Мрія, 2015. 178 с.
11. Митрофанов І. І. Трудовий договір як юридичний факт у трудовому праві [Текст] : монографія / І. І. Митрофанов, О. В. Плєскун ; за заг. ред. І. І. Митрофанова. Одеса : Фенікс, 2014. 271 с.
12. Слюсар А. М. Правовий статус суб'єктів трудового права України : теоретико-правовий аспект [Текст]: монографія / А. М. Слюсар ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Ха-

рків : ФІНН, 2011. 335 с.

13. Теорія трудового права України [Текст] : монографія / Ю. В. Вусенко, О. В. Старчук, Н. Ю. Щербатюк, [та ін.] ; за ред. І. М. Якушев. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 572 с.

14. Трудове право України (основи теорії трудового права) [Текст] : навч. посіб. / В. В. Бонтлаб, К. М. Біда, В. Л. Костюк, Я. В. Сімутіна, І. Р. Вітик, В. П. Мельник, О. Я. Мельник; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Нац. ун-т «Остроз. акад.». Київ : Промінь, 2010. 280 с.

15. Трудове право [Текст]: посіб. для підгот. до іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. 5-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 191 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Трудове право : завдання для аудиторного тестування студентів спеціальності 081 «Право» заочної форми навчання / Г. В. Терела. URL: <http://10.0.0.34/>

2. Трудове право: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право». URL: <http://el.puet.edu.ua/course/view.php?id=29>